

Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Kazimierzu Wielkim i Jego Czasach

Zakres tematyczny Konkursu

Zakres tematyczny konkursu obejmuje zagadnienia związane z życiem i dokonaniem Kazimierza Wielkiego oraz kluczowymi wydarzeniami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi w Polsce i krajach sąsiednich w XIV wieku.

Wskazówki bibliograficzne dla przygotowujących się do Konkursu

1. Gawlas Sławomir, *Kazimierz Wielki – jaki był?*, [w:] *Świat średniowiecza. Studia ofiarowane Profesorowi Henrykowi Samsonowiczowi*, red. A. Bartoszewicz i in., Warszawa 2010, s. 761-787.
2. Gawlas Sławomir, *Monarchia Kazimierza Wielkiego a społeczeństwo*, [w:] *Genealogia. Władza i społeczeństwo w Polsce średniowiecznej*, red. A. Radziwiński, J. Wroniszewski, Toruń 1999, s. 197-236.
3. Gawlas Sławomir, *Polska Kazimierza Wielkiego a inne monarchie Europy Środkowej – możliwości i granice modernizacji władzy*, [w:] *Modernizacja struktur władzy w warunkach opóźnienia. Europa Środkowa i Wschodnia na przełomie średniowiecza i czasów nowożytnych*, red. Marian Dygo, S. Gawlas, H. Grala, Warszawa 1999, s. 5-34.
4. Jasiński Kazimierz, *Matżeństwa i koligacje polityczne Kazimierza Wielkiego*, „Studia Źródłoznawcze” 32-33, 1990, s. 67-76.
5. *Kazimierz – sławny i z czynów wielki. Materiały z sesji naukowej*, Nowy Wiśnicz, 14-15 maja 2010, red. M. Starzyński, Kraków 2011.
6. *Kazimierz Wielki i jego państwo. W siedemsetną rocznicę urodzin ostatniego Piasta na tronie polskim*, red. J. Maciejewski, T. Nowakowski, Bydgoszcz 2011.
7. *Kazimierz Wielki. Historia i tradycja*, pod red. Marii Jaglarz, Kraków 2010 (=nr spec. „Rocznik Niepołomicki” 2, 2010).
8. Kurtyka Janusz, *Odrodzone królestwo. Monarchia Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego w świetle nowych badań*, Kraków 2001.
9. Maciejewski Jacek, *Kazimierz III Wielki*, [w:] *Władcy Polski. Historia na nowo opowiedziana*, red. M. Maciorowski, B. Maciejewska, Warszawa 2018, s. 576-615.
10. Mrozowski Przemysław, *Sztuka jako narzędzie władzy. Patronat artystyczny Kazimierza Wielkiego*, [w:] *Sztuka i władza*, red. D. Konstantynow, R. Pasieczny, P. Paszkiewicz, Warszawa 2001, s. 5-14.
11. Ożóg Krzysztof, *„Regia pietas” Kazimierza Wielkiego*, [w:] *Monarchia - społeczeństwo - tożsamość. Studia z dziejów średniowiecza. Prace ofiarowane Profesorowi Sławomirowi Gawlasowi*, red. K. Gołąbek i in., Warszawa 2020, s. 81-100.

12. Ożóg Krzysztof, *Polityka i kultura odnowionego Królestwa Polskiego (koniec XIII-XV w.)*, [w:] *Pytania o średniowiecze. Potrzeby i perspektywy badawcze polskiej mediewistyki*, red. W. Fałkowski, Warszawa 2001, s. 19-49.
13. Pajor Piotr, *Nos Kazimirus. Architektoniczne fundacje Kazimierza Wielkiego jako środki manifestowania królewskiej obecności*, [w:] *Claritas et consonantia. Funkcje, formy i znaczenia w sztuce średniowiecza. Księga poświęcona pamięci Kingi Szczepkowskiej-Naliwajek w dziesiątą rocznicę śmierci*, red. M. Jakubek-Raczkowska, J. Raczkowski, Toruń-Warszawa 2017, s. 45-68.
14. Piech Zenon, *Symbole władcy i państwa w monarchii Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego*, [w:] *Imagines Potestatis. Rytuały, symbole i konteksty fabularne władzy zwierzchniej. Polska X-XV w. (z przykładem czeskim i ruskim)*, red. J. Banaszkiewicz, Warszawa 1994, s. 117-140.
15. Wyrozumski Jerzy, *Kazimierz Wielki (1310-1370)*, Wrocław 1982.
16. Wyrozumski Jerzy, *Kazimierz Wielki i jego dzieło 1333-1370*, Kraków 1971.

Literatura uzupełniająca:

1. Adamska Anna, *Arengi w dokumentach Władysława Łokietka. Formy i funkcje*, Kraków 1999.
Askanas Kazimierz, *Płocka herma fundacji Kazimierza Wielkiego*, „Notatki Płockie” 33, 1988, z. 2, s. 22-26.
2. Bieniak Janusz, *Fragment 1333-1341 w twórczości dziejopisarskiej Janka z Czarnkowa*, cz. 1, „Zapiski Historyczne” 48, 1983, z. 4, s. 5-29.
3. Bieniak Janusz, *Fragment 1333-1341 w twórczości dziejopisarskiej Janka z Czarnkowa*, cz. 2, „Zapiski Historyczne” 49, 1984, z. 1, s. 5-28.
4. Bieniak Janusz, *Geneza procesu polsko-krzyżackiego z 1339 roku*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Historia” 24, 1990, s. 24-50.
5. Bieniak Janusz, *Odzyskanie zachodnich Kujaw przez Kazimierza Wielkiego w 1337 roku*, „Zapiski Historyczne” 39, 1974, z. 3, s. 69-97.
6. Bieniak Janusz, *Przebieg procesu polsko-krzyżackiego z 1339 roku*, „Pamiętniki Biblioteki Kórnickiej” 1993, z. 23, s. 5-22.
7. Bieniak Janusz, *Zjednoczenie Państwa Polskiego*, [w:] *Polska dzielnicowa i zjednoczona. Państwo, społeczeństwo, kultura*, red. A. Gieysztor, Warszawa 1972, s. 202-278.
8. Biskup Marian, *Analiza bitwy pod Płowcami i jej dziejowego znaczenia*, „Ziemia Kujawska” 1, 1963, s. 73-104.
9. Biskup Marian, *Wojny Polski z Zakonem Krzyżackim 1308-1521*, Gdańsk 1993.
10. Bryl Mariusz, „*Wnętrze grobu Kazimierza Wielkiego*” Jana Matejki: od dokumentu do metafory, „Artium Quaestiones” 4, 1990, s. 22-35.
11. Buszko Józef, *Uroczystości kazimierzowskie na Wawelu w roku 1869*, Kraków 1970.
12. Fałkowski Wojciech, *Dwa pogrzeby Kazimierza Wielkiego – znaczenie rytuału*, „Kwartalnik Historyczny” 116, 2000, z. 1, s. 55-74.
13. Gawęda Stanisław, *Polityka fiskalna Kazimierza Wielkiego wobec kurii papieskiej*, „Studia Historyczne” 13, 1970, z. 3, s. 357-372.

14. Gawęda Stanisław, *Polityka Kazimierza Wielkiego wobec miast górniczych*, „Studia i Materiały do Dziejów Żup Solnych w Polsce” 3, 1974, s. 13-21.
15. Gawlas Sławomir, *Uwagi o polityce miejskiej Kazimierza Wielkiego*, [w:] *Aetas media aetas moderna. Studia ofiarowane Profesorowi Henrykowi Samsonowiczowi w 70 rocznicę urodzin*, red. H. Manikowska, A. Bartoszewicz, W. Falkowski, Warszawa 2000, s. 25-41.
16. Gąsiorowski Antoni, *Itinerarium króla Kazimierza Wielkiego. Materiały 1333-1370*, „Roczniki Historyczne” 64, 1998, s. 175-208.
17. Gąsiorowski Antoni, *Monarchia nierównoprawnych stanów*, [w:] *Polska dzielnicowa i zjednoczona. Państwo, społeczeństwo, kultura*, red. A. Gieysztor, Warszawa 1972, s. 279-312.
18. Grodecki Roman, *Działalność gospodarcza Kazimierza Wielkiego*, [w:] *Polska piastowska*, Warszawa 1969, s. 509-525.
19. Grodecki Roman, *Ordynacja Kazimierza Wielkiego dla krakowskich żup solnych z 1368 roku*, „Studia i Materiały do Dziejów Żup Solnych w Polsce” 3, 1974, s. 79-112.
20. Heck Roman, *Karol IV a Kazimierz Wielki*, „Acta Universitatis Vratislaviensis. Historia” 36, 1981, s. 175-193.
21. Heck Roman, *Piastowie śląscy a Królestwo Polskie w XIV-XV w.*, [w:] *Piastowie w dziejach Polski*, red. R. Heck, Wrocław 1975, s. 69-85.
22. Jasiński Kazimierz, *Dzień koronacji Kazimierza Wielkiego w świetle współczesnych źródeł*, [w:] *Opuscula minora in memoriam Iosepho Spors*, Słupsk 1993, s. 171-182.
23. Jasiński Kazimierz, *Genealogia Władysława Łokietka i jego najbliższej rodziny*, „Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie” 6, 1988, s. 13-32.
24. Jasiński Kazimierz, *Kazimierz Wielki jako polityk (w sześćsetną rocznicę zgonu)*, „Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu” 24, 1970, s. 12-23.
25. Jasiński Kazimierz, *Polityka małżeńska Władysława Łokietka*, [w:] *Genealogia. Rola związków rodzinnych i rodowych w życiu politycznym w Polsce średniowiecznej na tle porównawczym*, red. A. Radziwiński, J. Wroniszewski, Toruń 1996, s. 9-28.
26. Jasiński Kazimierz, *Przydomek Kazimierza Wielkiego – czas powstania i geneza*, „Genealogia” 5, 1995, s. 25-43.
27. Jurek Tomasz, *Radziejowskie pole (27 IX 1331 roku)*, [w:] *Radziejów przez stulecia. Materiały z sesji naukowej*, red. D. Karczewski, Włocławek-Radziejów 2002, s. 99-123.
28. Kiersnowski Ryszard, *Data i kształt reform monetarnych Kazimierza Wielkiego*, cz. I, „Wiadomości Numizmatyczne” 12, 1968, z. 394, s. 153-189.
29. Kiersnowski Ryszard, *Grosze Kazimierza Wielkiego*, „Wiadomości Numizmatyczne” 17, 1973, z. 4, s. 193-221.
30. Kiersnowski Ryszard, *Mennictwo Kazimierza Wielkiego*, „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Numizmatyczna i Konserwatorska” 5, 1985, s. 45-52.
31. Kowalska-Urbankowa Zofia, *Jarosław ze Skotnik Bogoria arcybiskup gnieźnieński, prawodawca i dyplomata*, „Nasza Przeszłość” 63, 1985, s. 53-96.

32. Labuda Gerard, *Dyplomacja polska w dobie zjednoczonego królestwa polskiego (1306-1382)*, [w:] *Historia dyplomacji polskiej*, t. 1: Połowa X w.-1572, pod red. Mariana Biskupa, Warszawa 1980, s. 219-298.
33. Łbik Lech, *Podania i legendy o zacnym królu Kazimierzu Wielkim*, Bydgoszcz 2010.
34. Marzec Andrzej, „*Rex caput regni*”. *Rola króla w funkcjonowaniu instytucji państwowych w Polsce w XIV wieku*, [w:] *Król w Polsce XIV i XV wieku*, red. A. Marzec, M. Wilamowski, Kraków 2006, s. 221-237.
35. Marzec Andrzej, *Elita wobec władcy i władca wobec elity w królestwie Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego*, [w:] *Monarchia w średniowieczu. Władza nad ludźmi, władza nad terytorium. Studia ofiarowane Profesorowi Henrykowi Samsonowiczowi*, red. J. Pysiak, A. Pieniądz-Skrzypczak, M. R. Pauk, Warszawa-Kraków 2002, s. 139-168.
36. Marzec Andrzej, *Między Przemysłem II a Władysławem Łokietkiem, czyli kilka uwag o Królestwie Polskim na przełomie XIII i XIV wieku*, „*Roczniki Historyczne*” 78, 2012, s. 83-126.
37. Marzec Andrzej, *Rada królewska w monarchii Kazimierza Wielkiego*, [w:] *Narodziny Rzeczypospolitej. Studia z dziejów średniowiecza i czasów wczesnonowożytnych*, t. 2, red. W. Bukowski, T. Jurek, Kraków 2013, s. 803-813.
38. Nowakowski Tomasz, *Statut Wielkopolski Kazimierza Wielkiego. Geneza i autorstwo*, „*Prace Komisji Historii Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego. Prace Wydziału Nauk Humanistycznych*” 15, 1985, s. 49-62.
39. Nowakowski Tomasz, *Uwagi o polityce wewnętrznej i zagranicznej Kazimierza Wielkiego*, „*Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*” 16, 1985, z. 1, s. 141-158.
40. Olejnik Karol, *Działalność militarna Polski w czasach Kazimierza Wielkiego*, Poznań 1966.
41. Ożóg Krzysztof, *Intelektualiści w służbie Królestwa Polskiego w latach 1306-1382*, Kraków 1995.
42. Ożóg Krzysztof, *Miejsce Polski w rozwoju intelektualnym Europy XIV-XV wieku*, [w:] *Ziemie polskie wobec Zachodu. Studia nad rozwojem średniowiecznej Europy*, red. S. Gawlas, Warszawa 2006, s. 321-427.
43. Pajor Piotr, *Nowy początek stolicy. Urbanistyczne i architektoniczne fundacje Kazimierza Wielkiego w aglomeracji krakowskiej*, [w:] *In Principio. Mit początku w kulturze średniowiecznej Europy*, red. J. Kowalski, W. Miedziak, Poznań 2020, s. 157–180.
44. Paszkiewicz Borys, „*De moneta in Regno currente*”. *Mennictwo polskie Kazimierza Wielkiego*, „*Roczniki Historyczne*” 74, 2008, s. 31-54.
45. Paszkiewicz Borys, *Rogi króla Kazimierza*, [w:] *Imagines Potestatis. Rytuały, symbole i konteksty fabularne władzy zwierzchniej. Polska X-XV w. (z przykładem czeskim i ruskim)*, red. J. Banaszkiewicz, Warszawa 1994, s. 161-167.
46. Perzanowski Zbigniew, *Ze studiów nad areną Kazimierza Wielkiego*, [w:] *Historia i archiwistyka. Księga pamiątkowa ku czci profesora Andrzeja Tomczaka*, red. J. Dygdała, B. Woszczyński, Toruń-Warszawa 1992, s. 135-145.
47. Piotrowicz, *Żupy krakowskie w pierwszych wiekach rozwoju od połowy XIII do początków XVI wieku*, [w:] *Dzieje żup krakowskich*, pod red. Antoniego Jodłowskiego i

- in., Wieliczka 1988, s. 103-158. Ptak Jan, *Jeszcze o bitwie pod Płowcami*, „Ziemia Kujawska” 11, 1995, s. 131-142.
48. Rajchel Aleksandra, *Testament Kazimierza Wielkiego. Próba analizy dyplomatycznej*, „Średniowiecze polskie i powszechne” 14, 2018, s. 76-90.
49. Roman Stanisław, *Geneza statutów Kazimierza Wielkiego. Studium źródłoznawcze*, Kraków 1961.
50. Rutkowski Adam, *Objazdy i system rządzenia państwem przez Kazimierza Wielkiego*, „Kwartalnik Historyczny” 85, 1978, z. 3, s. 605-626.
51. S. Gawlas, *Pobożność Władysława Łokietka*, [w:] *Ecclesia - regnum - fontes. Studia z dziejów średniowiecza*, red. S. Gawlas, K. Gołąbek, M. Janicki, R. Michałowski, M. Piber-Zbieranowska, P. Węcowski, Warszawa 2015, s. 191-205.
52. Samsonowicz Henryk, *Dwa modele władzy. Władysław Łokietek i Kazimierz Wielki*, „Miesięcznik Literacki” 18, 1983, z. 5, s. 111-127.
53. Samsonowicz Henryk, *Kazimierz III Wielki*, [w:] *Poczet królów i księży polskich*, pod red. Andrzeja Garlickiego, Warszawa 1980, s. 247-253.
54. Sroka Stanisław A., *Elżbieta Łokietkówna*, Bydgoszcz 1999.
55. Starzyński Marcin, *Obiit rex, czyli co wiemy o śmierci i pochówku Władysława Łokietka (w kontekście wcześniejszych eksploracji średniowiecznych grobów królewskich na Wawelu)*, „Historia Slavorum Occidentis” 36.1 (2023), s. 116-142.
56. Sułkowska-Kuraś Irena, *Przyczynki do dziejów kancelarii Kazimierza Wielkiego z Archiwum Watykańskiego*, „Studia Źródłoznawcze” 27, 1983, s. 177-183.
57. Szczur Stanisław, *Dyplomaci Kazimierza Wielkiego w Awinionie*, „Nasza Przeszłość” 66, 1986, s. 43-106.
58. Szczur Stanisław, *Krakowski zjazd monarchów z 1364 roku*, „Roczniki Historyczne” 64, 1998, s. 35-58.
59. Szczur Stanisław, *Okoliczności zrzeczenia się Śląska przez Kazimierza Wielkiego w roku 1339*, „Studia Historyczne” 30, 1987, z. 4, s. 519-536.
60. Szczur Stanisław, *Papiestwo Awiniońskie wobec odrodzonego Królestwa Polskiego*, [w:] *Europa Środkowa i Wschodnia w polityce Piastów*, red. Krystyna Zielińska-Melkowska, Toruń 1997, s. 89-110.
61. Szczur Stanisław, *Papież Urban V i powstanie uniwersytetu w Krakowie w 1364 r.*, Kraków 1999.
62. Szczur Stanisław, *Powstanie parafii niepołomickiej*, „Rocznik Niepołomicki” 1, 2009, s. 12-49.
63. Szczur Stanisław, *Praski zjazd Kazimierza Wielkiego z cesarzem w 1356 roku*, [w:] *Polska i jej sąsiedzi w późnym średniowieczu*, red. Krzysztof Ożóg, S. Szczur, Kraków 2000, s. 81-122.
64. Szczur Stanisław, *Supliki Kazimierza Wielkiego*, „Roczniki Historyczne” 59, 1993, s. 43-91.
65. Szczur Stanisław, *Traktat pokojowy Kazimierza Wielkiego z zakonem krzyżackim z 1343 roku*, „Zapiski Historyczne” 56, 1991, z. 4, s. 7-43.

66. Szczur Stanisław, *Zjazd wyszehradzki z 1335 roku*, „Studia Historyczne” 35, 1992, z. 1, s. 3-18.
67. Szweda Adam, *Okoliczności wizyty króla Kazimierza Wielkiego w Malborku w 1365 r.*, „Roczniki Historyczne” 77, 2011, s. 83-101.
68. Śliwiński Józef, *Kongres monarchów w Krakowie z września 1364 roku*, Olsztyn 1997.
69. Śliwiński Józef, *Mariaże Kazimierza Wielkiego. Studium z zakresu obyczajowości i etyki dworu królewskiego w Polsce XIV wieku*, Olsztyn 1987.
70. Śliwiński Józef, *Powiązania dynastyczne Kazimierza Wielkiego a sukcesja tronu w Polsce*, Olsztyn 2000.
71. Śliwiński Józef, *W sprawie polityki dynastycznej Kazimierza Wielkiego i Karola IV Luksemburskiego*, [w:] *Studia z dziejów polityki dynastycznej od XIII do XVII wieku*, red. J. Śliwiński, Olsztyn 1993, s. 25-92.
72. Śliwiński Józef, *Walka o koronę polską. Zjazd monarchów w Krakowie w 1364 roku*, Olsztyn 2012.
73. Śnieżyńska-Stolot Ewa, *Nagrobek Kazimierza Wielkiego w katedrze wawelskiej*, „Studia do dziejów Wawelu” 4, 1978, s. 1-115.
74. Terlecki Władysław, *Reforma monetarna Kazimierza Wielkiego*, „Wiadomości Numizmatyczne” 6, 1962, z. 394, s. 251-272.
75. Uruszczak Waclaw, *Statuty Kazimierza Wielkiego jako źródło prawa polskiego*, „Studia z dziejów państwa i prawa polskiego” 3, 1999, s. 97-115.
76. Vetulani Adam, *Od prawa Polaków do Statutów ziemskich króla Kazimierza Wielkiego*, [w:] *Z badań nad kulturą prawniczą w Polsce piastowskiej*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1976, s. 162-183.
77. Widawski Jarosław, *Miejskie mury obronne w Polsce Kazimierza Wielkiego*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 20, 1972, z. 1, s. 41-61.
78. *Władysław Łokietek. Odnowiciel Królestwa Polskiego. Restaurator Regni Poloniae*, red. J. Grabowski, W. Graczyk, H. Wajs, Warszawa 2021.
79. *Władztwo Władysława Łokietka. 700-lecie koronacji królewskiej*, red. W. Fałkowski, P. Tyszka, Warszawa 2022.
80. Wróbel Dariusz, *Kwestia krzyżacka a wschodnia polityka Kazimierza Wielkiego po roku 1343*, „Średniowiecze polskie i powszechnie” 4, 2007, s. 136-187.
81. Wyrozumski Jerzy, *„Plenitudo regiae maiestatis” w polityce integracyjnej Kazimierza Wielkiego*, [w:] *„Historia vero testis temporum”. Księga jubileuszowa poświęcona Profesorowi Krzysztofowi Baczkowskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. J. Smółucha i in., Kraków 2008, s. 179-199.
82. Wyrozumski Jerzy, *Geneza sukcesji andegaweńskiej w Polsce*, „Studia Historyczne” 25, 1982, z. 2, s. 185-197.
83. Wyrozumski Jerzy, *Horyzont polityczny Janka z Czarnkowa*, „Studia Źródłoznawcze” 32-33, 1990, s. 57-64.